

Ìtàn Àsírí ti Èsẹ̀ Kẹ̀rìnlélógójì — Nọmbà Ògún-òkan

Ègbé Kejì — Apá Kejọ — Ìwé Èsẹ̀kíèlì Nọmbà Méjì

Jeff Pippenger

2026-08-05

Esekieli dúró fún àwọn tí Kiniun ẹ̀yà Júdà ti ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀kọ́ fún, itóni ìpilẹ̀ Rẹ̀ sì ni “làìni lórí làìni.”

Èni tí ó sọ fún ni pé, Èyí ni isinmi tí ẹ̀ fi lẹ̀ mú kí aláárẹ̀ sinmi; èyí sì ni itura: sùgbọ̀n wọn kò fẹ́ gbọ́. Sùgbọ̀n ọ̀rọ̀ Olúwa jẹ́ fún wọn àṣẹ̀ lórí àṣẹ̀, àṣẹ̀ lórí àṣẹ̀; ilà lórí ilà, ilà lórí ilà; níhìn-ín diẹ̀, níbẹ̀ diẹ̀; kí wọn lè lẹ̀, kí wọn sì ṣubú sẹ̀yìn, kí a sì fọ̀ wọn, kí a dẹ̀kùn mú wọn, kí a sì gbé wọn. Isaiah 28:12, 13.

Lọ́wọ́lọ́wọ́ yìi, Kìniún ti ẹ̀yà Júdà n sì ìwé Ìsíkíèlì. A sọ fún wa pé Ìsíkíèlì jẹ́ àlùfáà ní ọ̀dún kẹ̀tálélógbọ̀n, bóyá “ogbọ̀n” dúró fún ọ̀jọ́ orí àpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ gégé bí àlùfáà, tàbí fún ọ̀dún kẹ̀tálélógbọ̀n nínú ilà àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ tí ó bèrẹ̀ ní Jùbílì Nlá Josiah. Ìṣẹ̀ àlùfáà ikeyin ti àwọn ọ̀jọ́ ikeyin ni egbẹ̀rún lónà ọ̀gọ̀rùn-ún méjìlélógójì, àwọn itàn ẹ̀ṣẹ̀lẹ̀ gidì ẹ̀gbà àtíjọ̀ sì jẹ́ àwòṣe itàn àpẹ̀rẹ̀ ní àwọn ọ̀jọ́ ikeyin.

Sùgbọ̀n a ọ́o máa pe yín ní Àwọn Àlùfáà Olúwa: èniyàn yóò máa pè yín ní Àwọn Òjìṣẹ̀ Ọ̀lọ̀run wa: ẹ̀yìn yóò jẹ́ ọ̀rọ̀ àwọn Kẹ̀fẹ̀rì, àti nínú ọ̀go wọn ni ẹ̀ ọ́o máa yangàn ara yín. Isaiah 61:6.

Esekieli jẹ́ àpẹ̀rẹ̀ àwọn èniyàn Ọ̀lọ̀run ní àwọn ọ̀jọ́ ikeyin—itàn mímọ́ nàà ni gbogbo ẹ̀rì àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ n fí hàn gégé bí ẹ̀ni tí a mọ́. Itàn mímọ́ nàà ni ẹ̀ṣiṣẹ̀ àngẹ̀lì kẹ̀ta, èyí tí a ẓàfihàn ní pàtàkì nípasẹ̀ ẹ̀ṣiṣẹ̀ àngẹ̀lì àkókó ní ọ̀dún 1840. Ẹ̀ṣiṣẹ̀ àngẹ̀lì àkókó ni àngẹ̀lì alfa nínú àwọn àngẹ̀lì mẹ̀ta, àti èyí kẹ̀ta ni àngẹ̀lì omega. Nítorí nàà, a mú Esekieli bára mu pẹ̀lú Peteru ní àkókò idìdì àwọn egbẹ̀rún lónà ọ̀gọ̀rùn-ún méjìlélógójì. Itàn àpẹ̀rẹ̀ tí Peteru àti Esekieli wà níbẹ̀ ni a ẓàfihàn gégé bí itàn Panium.

Ìwé Kékèké nàà

Esekieli mú ìwé kékeré nàà, gégé bí Johanu nàà ti ẹ̀ nínú Ìfihàn mẹ̀wàà.

Sùgbọ̀n iwọ, ọ̀mọ èniyàn, gbọ́ ohun tí mo sọ fún ọ; má ẹ̀ jẹ́ ọ̀lọ̀tẹ̀ bí ilẹ̀ ọ̀lọ̀tẹ̀ nàà: yà ẹ̀nu rẹ̀ sílẹ̀, kí o sì jẹ́ ohun tí mo fí fún ọ. Nígbà tí mo sì wò ó, kíyèsì i, a rán ọ̀wọ́ kan sí mi; sì wò ó, ìwé àkájọ kan wà nínú rẹ̀; Ó sì tẹ̀ ẹ̀ kalẹ̀ níwájú mi; a sì kọ́ ọ́ ní inú àti ní ọ̀de: a sì kọ́ ẹ̀kún, àti ẹ̀ṣọ̀fọ̀, àti ẹ̀gbé sínú rẹ̀. Pẹ̀lú èyí, ó wí fún mi pé, Ọ̀mọ èniyàn, jẹ́ ohun tí o bá rí; jẹ́ ìwé àkájọ yìi, kí o sì lẹ̀ sọ̀rọ̀ fún ilẹ̀ Ísírẹ̀lì. Nígbà nàà ni mo yà ẹ̀nu mi sílẹ̀, ó sì mú kí n jẹ́ ìwé àkájọ nàà. Ó sì wí fún mi pé, Ọ̀mọ èniyàn, jẹ́ kí inú rẹ̀ jẹ́ ẹ̀, kí o sì fí ìwé àkájọ tí mo fí fún ọ yìi kún ifun rẹ̀. Nígbà nàà ni mo jẹ́ ẹ̀; ó sì dùn nínú ẹ̀nu mi bí oyin. Hesekieli 2:8–10, 3:1–3.

Nínú Ìṣipayá orí kẹ̀wàà, Johanu jẹ́ ìwé kékeré nàà, gbogbo orí nàà sì dúró fún ifarahàn agbára Ọ̀lọ̀run láti August 11, 1840 títí di October 22, 1844.

“Àngẹ̀lì tí ó dara pọ̀ mọ́ ikéde ẹ̀ṣẹ̀ iránṣẹ̀ àngẹ̀lì kẹ̀ta ni yóò fí ọ̀go rẹ̀ tan imọ̀lẹ̀ ká gbogbo ayé. Níhìn-ín ni a ti sọ àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ ẹ̀ṣẹ̀ kan tí yóò ní ẹ̀gbòòrò káàkiri ayé àti agbára àrà ọ̀tọ̀. Ìṣòkan ẹ̀ṣiṣẹ̀ ẹ̀bọ̀wá wíwá Kristi ní ọ̀dún 1840–44 jẹ́ ifarahàn ológo ti agbára Ọ̀lọ̀run; a sì gbé ẹ̀ṣẹ̀ iránṣẹ̀

ángẹlì kìíní lọ sí gbogbo ibùdó isẹ̀ mǐsónàrí ní ayé, àti pé ní àwọn orílẹ̀-èdè kan, ifékúfẹ́ẹ̀ èsìn tó ga jùlọ̀ wà, irú èyí tí a kò tǐ rí ní ilẹ̀ kankan láti igbà Àtúnṣe ti ọ̀rúndún kẹ̀rindínlógún; sùgbọ̀n àwọn wọ̀nyí ní a oò ju lọ nípasẹ̀ ìsìsẹ̀ alágbára lábẹ̀ ikilọ̀ ikẹyìn ti ángẹlì kẹ̀ta.” The Great Controversy, 611.

A sètò Ìsíkíẹ̀lì pọ̀ mọ̀ Jòhànnù nínú orí kẹwàá ti Ìfihàn, nítorí nàà Peteru, Jòhànnù àti Ìsíkíẹ̀lì dúró pọ̀ ní ibi tí a yàn fún wọn ní àkókò idìdì èdìdì egbèrún lònà ọgọ̀rùn-ún mẹ́rinlélógójì nàà.

1840 sí 1844 dúró fún àkókò ọ̀dún mẹ́rin kan tí ó bèrẹ̀ nígbà tí àsọtẹ̀lẹ̀ àkókò tí ó bèrẹ̀ pẹ̀lú àkókò ọ̀dún ọgọ̀rùn-ún kan àti àádọ́ta ní July 27, 1299. “Oṣù márùn-ún” wọ̀nyen parí, wọn sì darapọ̀ mọ̀ àsọtẹ̀lẹ̀ àkókò tí ọ̀dún ọ̀dúnrún mẹ́ta, mọ̀kàndínlógọ̀rùn-ún, àti ojọ̀ mēēédógún, tí ó parí ní August 11, 1840, nígbà tí ifihàn ológo agbára Ọlórún fí ara hàn títí di October 22, 1844. Nígbà nàà ní ilò àkókò àsọtẹ̀lẹ̀ dáwọ̀ dúró.

Ó sì fí ẹnì tí ó wà láàyè títí láé àti láé búra, ẹnì tí ó dá ọ̀run, àti àwọn ohun tí ó wà nínú rẹ̀, àti ayé, àti àwọn ohun tí ó wà nínú rẹ̀, àti ọ̀kun, àti àwọn ohun tí ó wà nínú rẹ̀, pé àkókò kì yóò sí mọ̀. Ìfihàn 10:6.

Àkókò àsọtẹ̀lẹ̀ parí gégé bí ilò tó bófin mu ti àsọtẹ̀lẹ̀ ní October 22, 1844. Èṣekíẹ̀lì, Pétérù àti Jòhànnù, olúkúlùkù wọn, dúró gégé bí àwọn wúndiá ọlọgbọ̀n Ọlórún nínú ìsìsẹ̀ angẹlì àkókò àti èkejì, àti pẹ̀lú nínú ìsìsẹ̀ angẹlì kẹ̀ta.

Àwọn Ìran

Àwọn orí kíní ‘mọ̀kànlá’ ti Ìsíkíẹ̀lì gbé ọ̀wọ̀n àwọn “ìran” kalẹ̀, gégé bí a ti sọ ọ̀ kalẹ̀ ní èṣè kìn-ín-ní ti orí kìn-ín-ní.

Ó sì ṣe ní ọ̀dún ọgbọ̀n, ní oṣù kẹrin, ní ojọ̀ karùn-ún oṣù nàà, bí mo ṣe wà láàárín àwọn ìgbèkùn lẹ̀báá odò Kebari, ní àwọn ọ̀run sì sí, mo sì rí àwọn ìran Ọlórún. Esekíeli 1:1.

“Àwọn ìran” ti àwọn orí kìn-ín-ní mọ̀kànlá ní a kókó fí hàn ní orí kìn-ín-ní lẹgbẹ́e odò Kébàrí, lẹyìn nàà a túbọ̀ sàlàyẹ̀ rẹ̀ sí i nínú ìran orí kẹ̀ta lórí “pètẹ̀lẹ̀,” a sì tún ṣe bẹ̀e ní ìran orí kejọ̀ ní Jerusalemu. Àwọn ibi mẹ́ta wọ̀nyí—odò Kébàrí, pètẹ̀lẹ̀, àti Jerusalemu—sojú àwọn ìran mẹ́ta tí wọn jọ dá ìran kan sílẹ̀, èyí tí í ṣe “àwọn ìran” ti èṣè kìn-ín-ní àti ti àwọn orí ‘mọ̀kànlá’ àkókó.

Júbílì

Nípa kíkà ọ̀dún kēēédógún gégé bí ọ̀dún kēēédógún nínú ìyípo Jubilee tí ó bèrẹ̀ ní Ìrẹ̀kojá olókíkí Jòsáyà, tí ó sì parí ní October 22, ó rọ̀rùn láti fí idí rẹ̀ múlẹ̀, nítorí pé ilà pátó nàà nínú itàn mímọ̀ ní a fí hàn kedere, ilà lórí ilà pẹ̀lú ẹ̀léríì ju ọ̀kan lọ. Gégé bí àpẹ̀rẹ̀; Ìrẹ̀kojá dúró fún àwọn àjòdún Orísun-omi, ojọ̀ ètùtù sì dúró fún àwọn àjòdún Ìwọ̀-Oòrùn ọ̀dún. Nítorí nàà, Lefitiku ogún-mẹ́ta bá ìyípo Jubilee tí ó bèrẹ̀ pẹ̀lú Jòsáyà mu. Àwọn ilà mǐràn tún wà tí ó bá itàn tí a sojú rẹ̀ nípasẹ̀ ọ̀ba Jòsáyà mu títí dé October 22, 573 BC. Ìmúṣe itàn ní October 22, 573 BC ti ọ̀dún Jubilee kan ní àwọn akọ̀wé itàn fídí rẹ̀ múlẹ̀.

Àwọn onímọ̀ ìṣirò àkókò itàn ní gbogbogbòò máa ń ní itẹ̀lọ̀rùn pẹ̀lú fífí ojọ̀ idárijì sí October 22, 573 BC, àti Péàsì nílá Jòsáyà ní 622 BC, nàà sì jẹ́ ojọ̀ tí a ti gba gégé bí tòótọ̀ láàárín àwọn onímọ̀

ìsírò àkókò Bíbélì wònyí. Ìrékojá, àmì àwọn àjòdún irúwé, bèrè ìyípo Jubilee ọdún m̀erínlélógórin, tí ó parí ní àmì àwọn àjòdún igbà irèwé lórí ojò idárijì. Àwọn ọ̀sẹ̀ ọdún méje tí ó dá ọdún m̀erínlélógórin náà pọ̀ ní àwọn àmì Sábáàti ilẹ̀ náà.

“Nínú gbogbo ojúewé, bí ó ti jẹ̀ itàn, tàbí àṣẹ, tàbí àṣòtẹ̀lẹ̀, a ti tan Ìwé Mímó Májẹ̀mú Láílái ní imọ̀lẹ̀ ọ̀gọ̀ Ọ̀mọ̀ Ọ̀lórún. Níwọn bí ó ti jẹ̀ ti idásílẹ̀ àtòrunwá, gbogbo ètò ẹ̀sìn àwọn Júù jẹ̀ àṣòtẹ̀lẹ̀ ihínrere tí a fí papọ̀ ṣínṣin. Sí Kristi ní “gbogbo àwọn wòlì jẹ̀rìí.” Iṣe 10:43. Láti inú ilé́rì tí a fí fún Ádámù, títí lọ̀ nípasẹ̀ ilà àwọn bàbá fílá àti ètò ọ̀fín, imọ̀lẹ̀ ọ̀gọ̀ ọ̀run mú ìṣisẹ̀ Èlẹ́gbàá náà hàn kedere. Àwọn aríran rí Irawọ̀ Bẹ̀tilẹ̀hemu, Sílòhù tí yóò dé, bí àwọn ohun ojò iwájú tí n kọ́já níwájú wọn nínú itòlẹ́ṣẹ́ṣẹ̀ àdìitú. Nínú gbogbo ẹ̀bọ̀ ní a fí ikú Kristi hàn. Nínú gbogbo ikùùkuu tùràrì ní òdodo Rẹ̀ n gòkè lọ̀. Pẹ̀lú gbogbo ipè ọdún idásílẹ̀ ní a ti kéde orúkọ Rẹ̀. Nínú àdìitú ibèrù tí ibi mímó jùlọ̀ ní ọ̀gọ̀ Rẹ̀ gbé.” The Desire of Ages, 211.

Mètálá-dín-lógún

A ti mú Sedekiah lọ̀ sí Babiloni nígbà tí Jerúsálẹ̀mù ṣubú ní ọdún m̀erínlá ọ́ájú 573 S.K. Àwọn akòwé itàn Júù dá ìyípo Jubilee mọ̀ láti ọ̀dọ̀ Josiah ní 622 títí dé October 22, 573 gégé bí ìyípo Jubilee ketàdínlógún. Àkókò láti ijà Raphia títí dé ijà Panium jẹ̀ ọdún mètàdínlógún. Ptolemy ni ẹnì tí ó ṣẹgun nínú ijà Raphia, ó sì jẹ̀ ọ̀ba guúsù fún ọdún mètàdínlógún. Láti Edict of Milan títí di igbà tí Constantine pín ìjọ̀ba rẹ̀ ní 330 jẹ̀ ọdún mètàdínlógún. Nínú ìyípo Jubilee ketàdínlógún ní Nebukadnessari run Jerúsálẹ̀mù.

Nítorí àwọn ọ̀mọ̀ Israẹli yóò gbé ní ọ̀pọ̀ ojò láiní ọ̀ba, àti láiní ọ̀mọ̀-aládé, àti láiní ẹ̀bọ̀, àti láiní èrè, àti láiní efodu, àti láiní tẹrafimu: Lẹ́yìn náà ní àwọn ọ̀mọ̀ Israẹli yóò padà, wọn yóò sì wá Olúwa Ọ̀lórún wọn, àti Dafidi ọ̀ba wọn; wọn yóò sì bèrù Olúwa àti oore rẹ̀ ní ojò ikẹyìn. Hosea 3:4, 5.

Hosea n sọ̀rọ̀ lórí ọ̀ràn kan tí ó ní í ṣe pẹ̀lú igbẹ̀kùn Sedekiah ní tààràtà, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé ó tún ṣàfihàn ibèrè igbẹ̀kùn fún ìjọ̀ba àríwá ní ọdún 723 BC. Ìdí tí ẹ̀ṣẹ̀ Hosea fí ní ibáṣepọ̀ pẹ̀lú ẹ̀rì Ẹ̀sikẹ̀lì ní í ṣe pẹ̀lú ikòsílẹ̀ Ọ̀lórún nígbà tí Israẹli tẹnu mọ̀ ọ̀n pé kí wọn ní ọ̀ba ènìyàn. Ifẹ́kúfẹ́ Israẹli láti jẹ̀ kí ọ̀ba ènìyàn ṣàkóso wọn dípọ̀ Ọ̀ba Àtòrunwá ní a ṣàfihàn gégé bí “igberaga agbára yín” nínú idájọ̀ “igbà méje” nínú Lefitiku 26.

Bí ẹ̀yìn kò bá sì fetí sí mi lẹ́yìn gbogbo èyí, nígbà náà ní èmi yóò fí ìjìyà yín jẹ̀ yín ní ilọ̀po méje sí i nítorí ẹ̀ṣẹ̀ yín. Èmi yóò sì fọ̀ igberaga agbára yín; èmi yóò sì mú kí ọ̀run yín dàbí irin, àti ilẹ̀ yín dàbí idẹ̀. Lefitiku 26:18, 19.

“Igberaga agbara yín” n ṣàpẹ̀rẹ̀ ifẹ̀ Israẹli láti dàbí ayé kí wọn sì ní ọ̀ba tiwọn fúnra wọn. Yíyọ̀ ọ̀ba kùrò ní ìjọ̀ba àríwá ní ọdún 723 BC, lẹ́yìn náà igbẹ̀kùn Ọ̀ba Sedekiah ti ìjọ̀ba guúsù ní ọdún 586 BC, n ṣàpẹ̀rẹ̀ fífọ̀ “igberaga” Israẹli àtijọ̀, nítorí igberaga máa n ọ́ájú iṣubú. Nínú àṣòtẹ̀lẹ̀ Bíbélì, “agbara” jẹ̀ ọ̀ba tàbí ìjọ̀ba, àti igberaga Israẹli nínú imúdájú ọ̀ba ènìyàn kan fí àkòsílẹ̀ ikòsílẹ̀ isàkóso Ọ̀lórún àti ti Ọ̀ba Àtòrunwá hàn.

Ó sì ṣẹ̀lẹ̀, nígbà tí Samuẹ̀lì ti dàgbà, pé ó fí àwọn ọ̀mọ̀ rẹ̀ ṣe onídàájọ̀ lórí Ísraẹ̀lì. Orúkọ àkóbí rẹ̀ ní Joẹ̀lì; orúkọ èkẹjì rẹ̀ sì ní Abiah: wọn sì jẹ̀ onídàájọ̀ ní Beerṣeba. Sùgbón àwọn ọ̀mọ̀ rẹ̀ kò rìn ní ọ̀nà rẹ̀, bí kò ṣe pé wọn yí sẹ́yìn tò èrè àitọ̀; wọn gba àbẹ̀tẹ̀lẹ̀, wọn sì yí idájọ̀ padà. Nígbà náà

ni gbogbo àwọn àgbàgbà Ísráẹ̀lì kó ara wọn jọ, wọn sì tò Samuẹ̀lì wá sí Rama, Wọn sì wí fún un pé, Wò ó, ìwọ̀ tí dàgbà, àwọn ọ̀mọ̀ rẹ̀ kò sì rìn ní ọ̀nà rẹ̀: nísinsin yíí, fí ọ̀ba kan kalẹ̀ fún wa láti ẹ̀se idájọ̀ fún wa gégé bí gbogbo àwọn orílẹ̀-èdè. Sùgbọ̀n ọ̀rọ̀ náà kò dùn mọ̀ Samuẹ̀lì, nígbà tí wọn wí pé, Fún wa ní ọ̀ba kan láti ẹ̀se idájọ̀ fún wa. Samuẹ̀lì sì gbàdúrà sí Olúwa. Olúwa sì wí fún Samuẹ̀lì pé, Fetí sí ohùn àwọn èniyàn náà nínú gbogbo ohun tí wọn sọ fún ọ̀: nítorí wọn kò kọ̀ ìwọ̀ sílẹ̀, bí kò ẹ̀se pé wọn kọ̀ èmi sílẹ̀, kí èmi má bàa jẹ ọ̀ba lórí wọn. Gégé bí gbogbo ị̀ṣẹ̀ tí wọn tí ń ẹ̀se láti ọ̀jọ̀ tí mo tí mú wọn gòkè wá láti Ejibiti tí tí di ọ̀nà yíí, èyí tí wọn fí kọ̀ mí sílẹ̀, tí wọn sì ń sin àwọn ọ̀lọ̀run mǐràn, bèè ní wọn ẹ̀se sí ọ̀ pẹ̀lú. Nítorí náà, fetí sí ohùn wọn: sùgbọ̀n kí o kilọ̀ fún wọn gidigidi, kí o sì fí ọ̀nà ọ̀ba tí yóò jẹ ọ̀ba lórí wọn hàn wọn. 1 Samueli 8:1–9.

Ó yẹ kí a kiyè sí i pé ní àkókò yẹn Ísírẹ̀lì kọ̀ kì í ẹ̀se Ọ̀lọ̀run nikan gégé bí ọ̀ba wọn, sùgbọ̀n wọn tún kọ̀ Èmí Àsọ̀tẹ̀lẹ̀ sílẹ̀, gégé bí a tí sojú rẹ̀ nínú Samuẹ̀lì, nítorí ó sọ pé, “wọn tí kọ̀ mí sílẹ̀, wọn sì tí sin àwọn ọ̀lọ̀run mǐràn, gégé bèè ní wọn ń ẹ̀se sí ọ̀ pẹ̀lú.”

“Satani ń... fí èké tí a ẹ̀se bíi tòótọ̀ tẹ̀ síwájú nígbà gbogbo—láti mú èniyàn kúrò nínú òtítọ̀. Itanje ikẹyìn pátápátá tí Satani yóò jẹ láti sọ ẹ̀rì tí Èmí Ọ̀lọ̀run di aláìní agbára. ‘Níbi tí kò bá sí iran, àwọn èniyàn ń ẹ̀gbé’ (Proverbs 29:18). Satani yóò ẹ̀sẹ̀ pẹ̀lú ọ̀gbọ̀n àròjinlẹ̀, ní ọ̀nà oríṣìíríṣìí, àti nípasẹ̀ àwọn aṣojú onírúúrú, láti mǐ igbẹ̀kẹ̀lẹ̀ àwọn èniyàn iyókù Ọ̀lọ̀run nínú ẹ̀rì tòótọ̀.”

“Ìkórííra kan yóò ru sókè sí àwọn Ẹ̀rí náà, èyí tí ó jẹ̀ tí Sátání. Àwọn ị̀ṣẹ̀ Sátání yóò jẹ̀ láti mú igbàgbọ̀ àwọn ị̀jọ̀ nínú wọn wárìrì, nítorí èyí ní: Sátání kò lè ní ọ̀nà tó mọ̀ tó bèè láti mú àwọn ẹ̀tàn rẹ̀ wólẹ̀ àti láti di àwọn ọ̀kàn mọ̀ nínú àwọn itanranjẹ̀ rẹ̀ bí a bá fetí sí àwọn ikilọ̀ àti ibáwí àti imọ̀ràn tí Èmí Ọ̀lọ̀run.” Selected Messages, book 1, 48.

Itanpamọ̀kẹyìn fún ị̀ṣàkóso Ọ̀lọ̀run tí Ísírẹ̀lì àtíjọ̀ ní ikòsílẹ̀ kì í ẹ̀se tí Ọ̀lọ̀run nikan, sùgbọ̀n tí Èmí Àsọ̀tẹ̀lẹ̀ pẹ̀lú. Ikòsílẹ̀ náà ní ọ̀dún 1097 BC jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ iran itanpamọ̀kẹyìn tí Àdífẹ̀ntí Ọ̀jọ̀ Keje tí Laodikia ní ọ̀dún 1863. “Àkókò méje” tí Lefitiku mẹ̀rìndínlọ̀gbọ̀n ní Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run, àti Èmí Àsọ̀tẹ̀lẹ̀ sọ̀ nípa “àkókò méje” náà pé “kò yẹ kí a yí i padà.”

“Mo tí rí i pé àtẹ̀ 1843 ní a darí nípasẹ̀ ọ̀wọ̀ Olúwa, àti pé a kò gbódò ẹ̀se àtúnṣe rẹ̀; pé àwọn nọ́nbà náà rí gégé bí Ó tí fẹ̀ kí wọn rí; pé ọ̀wọ̀ Rẹ̀ wá lórí rẹ̀, ó sì fí àṣìṣe kan sínú díẹ̀ lára àwọn nọ́nbà náà pamọ̀, kí ẹ̀nikẹ̀ni má bàa lè rí i, tí tí ọ̀wọ̀ Rẹ̀ fí yọ̀ kúrò.” Early Writings, 74.

Ó hàn gbangba pé Èmí Àsọ̀tẹ̀lẹ̀ fọ̀wọ̀ sí “àkókò méje,” àti pé ifọ̀wọ̀sì rẹ̀ jẹ̀ ikilọ̀ pé kí a má ẹ̀se yí àwọn nọ́mbà tí ó wá lórí àtẹ̀ náà padà, nínú èyí tí “àkókò méje” jẹ̀ ọ̀wọ̀n àárín àti igun òkè ọ̀tún. Pẹ̀lú àtẹ̀ èké Uriah Smith ní ọ̀dún 1863, ikòsílẹ̀ ilọ̀síwájú tí àwọn òtítọ̀ ipilẹ̀, tí Ísírẹ̀lì àtíjọ̀ ẹ̀se àpẹ̀rẹ̀ nínú ikòsílẹ̀ wọn sí Ọ̀lọ̀run, àti Èmí Àsọ̀tẹ̀lẹ̀ fí ị̀ṣọ̀tẹ̀ ọ̀dún 1863 hàn. Ọ̀jọ̀ ị̀ṣọ̀tẹ̀ 1863 bá ilà àsọ̀tẹ̀lẹ̀ tí a gbé kalẹ̀ nínú ìwé Ísíkíèlì mu. Nínú ilà itàn náà, iparí rẹ̀ ní iparun Jerusalemu, èyí tí ó jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ ọ̀fin Ọ̀jọ̀ Àìkú. 1863 sí ọ̀fin Ọ̀jọ̀ Àìkú tí ń bọ̀ láipẹ̀ ní a ẹ̀se àpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ nípasẹ̀ itàn ọ̀ba Saulu láti ọ̀dún 1097 BC sí Sedekiah ní 586 BC.

A mú Sedekiah ní igbẹ̀kùn lọ̀ sí Babeli ní ọ̀dún mẹ̀rìnlá kí ọ̀dún Jùbìlì tí 573 S.K. Ìyípo Jùbìlì kẹ̀tadínlógún bèrẹ̀ ní 622 S.K., àti ní ọ̀dún kẹ̀tálẹ̀lọ̀gbọ̀n ní a gbé Hesekeili kalẹ̀ gégé bí àlùfàà ní 591 S.K., lẹ́yìn náà ní ọ̀dún márùn-ún síi, a pa Jerusalemu run ní 586 S.K. A pa á run ní ọ̀jọ̀ kan náà nínú ọ̀dún gégé bí a tí pa á run ní igbà kejì ní AD 70 ní ọ̀wọ̀ Títù. Ẹ̀sẹ̀ kínní tí Hesekeili orí kínní jẹ̀

odún márùn-ún ʃáájú iparun Jerúsálemu àti odún mọkàndínlógún ʃáájú iran ténpìlì tí orí ogójì.

Ní odún karùn-ún-dín-lógún ìgbèkùn wa, ní ibèrè odún, ní ojò kẹwàá oşù nàà, ní odún kẹrinlá lẹyin tí a ti lu ilú nàà, ní ojò nàà gan-an ni ọwọ Olúwa wà lára mi, ó sì mú mi lọ síbẹ. Eşekielì 40:1.

Nítorí àìgbòrán sí májẹmú Sábàtì ilẹ nàà, Olórún sọ pé “ìgbà méje” ni yóò jẹ ègún fún àìgbòrán sí odún keje, èyí tí í ʃe Sábàtì ilẹ nàà. “Ìgbà” kan jẹ odún kan, àti pé “odún” kan jẹ ọọta ojò mẹfà dín ọọrùn-ún, àti pé ìgbà méje ní ọọta ojò mẹfà dín ọọrùn-ún jẹ egbèrún méjì, ọọdúnrún márùn-ún, ogún odún. Àwọn Millerite lè má ʃe lò ọrọ nàà pé “egbèrún méjì, ọọdúnrún márùn-ún, ogún,” şùgbọn àwọn àtẹ jáde mímọ wọn méjèèjì fì egbèrún méjì, ọọdúnrún márùn-ún, ogún odún hàn nípa nọnbà.

Ìkéde ègún àkókò méje lórí ìjọba àrìwá Ísírẹlì àti lórí ìjọba gúúsù Júdà ni imọ àkókó William Miller, tàbí o lè pé é ní imọ “ìpilẹ,” tàbí o tilẹ lè pé é ní imọ “alpha” rẹ. Ní odún 1863 ijọ Laodicea ti Seventh-day Adventist kọ imọ ìpilẹ àwọn ışıawárí Miller; àwọn “ışıawárí” tí wọn dúró fún gbogbo ìpilẹ ışışe Millerite. Imísí ti kilò ní tààrà pé èyí lè şelẹ, ó sì ti şelẹ, ó sì şelẹ ní ìgbà pípẹ şeyin.

Ìpilẹ ténpìlì tí a tún kọ lẹyin ìgbèkùn ní Bábílónì ni a parí ní itàn àşẹ àkókó, àti kí àşẹ kejì tó dé. Ténpìlì nàà ni a kọ pátápátá ní itàn àşẹ kejì. Nínú àşẹ kẹta ni a tún fì ọba aláşẹ orílẹ-èdè padà fún Ísírẹlì àtíjọ gidi. William Miller dúró gégé bí àngẹlì kìníní tí ó dé ní 1798, tí a sì fún ní agbára ní August 11, 1840. Àngẹlì kejì dé lẹyin tí a ti fì àwọn ìpilẹ lélẹ, gégé bí a ti şàfihàn rẹ nípa àwòrán 1843, tí a tẹ jáde ní oşù Karùn-ún odún 1842. Ní idààmú àkókó ti 1844, idààmú alpha ti 1844, àngẹlì kejì, pẹlú àkókò idádúró nínú àkàwé àwọn wúndiá, dé pẹlú; nígbà tí a sì fì agbára fún ihinrere àngẹlì kejì ní ipàdé àgọ Exeter, a parí ténpìlì nàà. Nígbà nàà, ní idààmú ñlá nàà, tàbí idààmú omega ti 1844, Ọjísẹ Májẹmú nàà wá sí ténpìlì Rẹ lójìjì, gégé bí imúşẹ odún egbàá mètálélógún [2300] tí ó bẹrẹ ní àşẹ kẹta tí ó sì parí ní dídé àngẹlì kẹta.

Josiah túmọ sí “ìpilẹ Olórún.” Bí ó bá jẹ ọba Josiah tàbí Josiah Litch; àwọn méjèèjì jẹ àmì àwọn ìpilẹ, gégé bí a ti şàfihàn wọn nínú itàn àşẹ àkókó àti gégé bí a ti şàfihàn wọn nípasẹ àwọn àjòdún ırı́sì-odún ní orisun omi tí a gbé kalẹ nínú eşẹ méjìlélógún àkókó ti Lefitiku ogún-méta. Àwọn ìpilẹ, àwọn àjòdún orisun omi, àti àşẹ àkókó, gbogbo wọn jẹ àmì ti odún 1840 àti fifún àngẹlì kìn-ín-ní ní agbára. October 22, 573 BC gégé bí a ti gbé kalẹ nínú Ezekielì orí ogójì àti eşẹ kìn-ín-ní jẹ àmì October 22, 1844 àti şíşí idájọ àwọn òkú, ó sì tún jẹ àmì September 11, 2001 ní şíşí idájọ àwọn aláàyè. Enikẹni tí ó ti n tẹlẹ àwọn àpilẹkọ wọnyí yẹ kí ó mọ àwọn ilò tí mo n lò.

Esekieli jẹ àmì kan nínú itàn àşọtẹlẹ tí a şàfihàn nínú àwọn àkọsílẹ rẹ. Esekieli wà níbẹ nígbà tí àwọn ọkúnrin méjìlélógún nàà foríbalẹ fún oòrùn ní iparí orí kejọ. Ó sì tún wà níbẹ nínú àwọn orí tí ó tẹlẹ e, bí a ʃe mú ‘idìdì tí ipàniyàn sì n tẹlẹ’ wá sóri Jerusalemu, èyí tí Ellen White fì mọ Sọşşì Adventist Ojò Keje. Nínú àwọn orí àkókó mọkànlá, a mú Esekieli wọ inú ibi mímọ ti ọrun láti gba àşẹ rẹ, gégé bí a ti pé àwọn Millerite láti ʃe ní odún 1844, àti gégé bí a ti n pé ışışe yií nísinsin yií láti ʃe.

Bẹẹ ni Ísíkíẹlì yóò jẹ àmì fún yín: gégé bí gbogbo ohun tí ó ti ʃe, bẹẹ ni èyin yóò ʃe: àti nígbà tí èyí bá şelẹ, ẹ ó sì mọ pé èmi ni Olúwa Olórún. Ezekiel 24:24.

Nígbà tí Èyí bá dé

Nígbà tí a bá dé ipò náà ní àwọn ojó ikeyin pé àwọn nńkan tí Ẹsíkíẹ̀lì sàfihàn n tún ara wọn ẹ̀ lǎǎárín àwọn ènìyàn Ọlórún, nígbà náà ni a ti dé àmì Ẹsíkíẹ̀lì. Nígbà tí o bá mò pé Ẹsíkíẹ̀lì dúró fún egbèrún m̀erínlélógójì [ogórùn-ún] ènìyàn, tí o sì mò ọ́ dé ìpele igbàgbọ́ àti òye tí ó ní irètí mímó náà pé ohun gbogbo tí Ẹsíkíẹ̀lì sàfihàn nínú àwọn ikòwé rẹ̀ jẹ̀ àpẹẹrẹ̀ àtòrunwá ti àtẹ̀lé iṣẹ̀lẹ̀ mímó kan ní àwọn ojó ikeyin tó ní í ẹ̀ pẹ̀lú egbèrún m̀erínlélógójì [ogórùn-ún] ènìyàn—nígbà tí o bá mò èyí, nígbà náà ni “ẹ̀yin yòò mò” pé “Olúwa” ni “Ọlórún.”

A ó tẹ̀síwájú pẹ̀lú àwọn iròyìn wònyí nínú àpilẹ̀kọ̀ tó kàn.